

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ถอดประสบการณ์ผู้พิพากษาสมทบในบทบาทผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว: กรณีศึกษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นางศิริกัญญา หาญผจญศึก	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ กาญจนา โชคถาวร	กรรมการ
	อาจารย์ไพสิฐ พานิชย์กุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง “ถอดประสบการณ์ผู้พิพากษาสมทบในบทบาทผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว: กรณีศึกษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่” ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวอันเป็นคุณลักษณะสำคัญ และจำเป็นในการปฏิบัติงานไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ภูมิหลังของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวมีผลต่อความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีครอบครัว และ
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวของผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะพัฒนาการไกล่เกลี่ยซึ่งเป็นบริการสาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นเอกสารตำรา ทฤษฎี งานวิจัย บทความ และรายงานของศาลเยาวชนและครอบครัว ส่วนข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้น แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ พิพากษาสมทบทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีครอบครัว รวม 29 ราย และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล 1 ราย ผู้พิพากษา 2 ราย ทนายความ 2 ราย ผู้รับการไกล่เกลี่ย 2 ราย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ 2 ราย รวม 9 ราย

ในการศึกษาคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวอันเป็นคุณลักษณะสำคัญ และจำเป็นในการปฏิบัติงานผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว ผู้ศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณสมบัติที่สำคัญที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวได้แก่ การมีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถเสริมสร้างด้วยการศึกษาอบรมอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านเทคนิคจิตวิทยาครอบครัว คุณสมบัติประการต่อมาได้แก่ การมีบุคลิกภาพที่ดี มีจริยธรรมในการวางตัวเป็นกลาง สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ ศรัทธา ทำให้คู่กรณีสามารถตกลงกันด้วยดี และที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่ผู้ไกล่เกลี่ยต้องมีจิตวิญญาณสาธารณะ มีความตั้งใจมุ่งมั่นพร้อมที่จะเสียสละอุทิศตนให้กับงานโดยถือว่าเป็นการบริการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ส่วนทางด้านการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ภูมิหลังของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวมีผลต่อความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีครอบครัว ผู้ศึกษาพบว่าผู้ทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยมาจากพื้นฐานของครอบครัวที่ต่างกัน ย่อมมีผลต่อประสบการณ์ที่จะนำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับกับพื้นฐานครอบครัวมาหาช่องทางหรือแนวทางออกของปัญหา หากผู้ไกล่เกลี่ยมีประสบการณ์ความรู้มากสามารถหาทางออกให้คู่กรณีได้เป็นอย่างดี สิ่งสำคัญที่สุดคือสร้างความพึงพอใจให้ความยุติธรรมแก่คู่พิพาทได้

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวของผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะพัฒนาการไกล่เกลี่ยซึ่งเป็นบริการสาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน จากการศึกษาพบว่าผู้ไกล่เกลี่ยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคจากการขาดความทุ่มเทในงานของผู้ไกล่เกลี่ย โดยมองเป็นเพียงหน้าที่มากกว่าจิตสำนึกสาธารณะ ประการต่อมาเกิดจากการขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ขาดงบประมาณ ขาดความเข้าใจในประเด็นปัญหาของการไกล่เกลี่ย และขาดความร่วมมือจากประชาชนหรือคู่ความ มักจะไม่มาศาลในวันนัดหมายทำให้การไกล่เกลี่ยไม่สามารถบรรลุผลของการแก้ไขปัญหาได้

Independent Study Title	Decoding Experience of Associated Judges as Mediator in Family Court Cases: A Case Study of the Chiang Mai Juvenile and Family Court	
Author	Mrs. Sirikanya Hanpajonesuk	
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisory Committee	Professor Dr. Manat Suwan	Chairperson
	Associate Professor Kanchana Chokthaworn	Member
	Lecturer Paisit Panichayakul	Member

ABSTRACT

This independent study on “Decoding the experience of associated judges as Mediator in Family Court Cases: A case Study of the Chiang Mai Juvenile and Family Court” had the following objectives:

1. To study the personal qualifications of the associated judges who carried out the duties of mediator in Family Court Cases as they were considered important for the duties;
2. To study the relationship of the experience and background of the associate judges who were entrusted with the duty as it could affect the success or failure to succeed in mediating in family court cases;
3. To study the problems and obstacles of the roles and duties of the associated judges of the Chiang Mai Juvenile and Family Court in acting as mediator in order to find measures to improve the roles of the mediators as a type of public service for the best benefit of the people.

This research is bases on secondary sources those are texts, theories, researches, journals and report of the Juvenile and Family Court. In primary source there are questionnaires and interview among two sample groups. The first group is 29 judges those are a conciliator in a dispute in juvenile and family case. The second group is composed of 9 people those are a chief justice, two justices, two lawyers, two people who has reconciliation and two reconciliation officers of the Juvenile and Family Court, Chiang Mai.

According to the study, it is found out that the majority of the samples of the questionnaire agree that important factors in reconciliation work of the reconciliation justice are expertise, characteristic and public spirit. In expertise factor, it can be generated from frequent work discipline which emphasizes on family counseling. In addition, the reconciliator should be impartial. The unbiased image of the reconciliator will make the two parties consent with advice of the reconciliation justice. Moreover, as reconciliation work is the public service, the public spirited reconciliator should devote himself to his duty.

Additionally, it is found that family background and experience of the justice also effect successfulness in family case reconciliation. The wider range of family backgrounds he obtained, the better the justice adapts his experience in solving problems of different families with the best satisfaction of both parties.

Problems in reconciliation work of the Juvenile and Family Court, Chiang Mai are performance of the reconciliator, support from supervisors, fund, perception towards reconciliation work and cooperation of people. In order to develop reconciliation as a public service, the reconciliator needs to be public spirited and more enthusiastic to perform his duty. Another problem is that the supervisor also looks over this work. The operation lacks of fund. The aim of the reconciliation work is unconcerned. The parties do not show up in the reconciliation appointment and this make it difficult to achieve the target of the work.